

آئین نامه داوری آزمونهای شهابی

طرح ارزیابی و اعطای مدرک تخصصی به حافظ قرآن کریم

پاییز ۱۳۹۴

در ارزیابی متقاضیان مدرک تخصصی حفظ قرآن کریم از هر حافظ - به تناسب میزان محفوظات او - ۵ تا ۱۰ سؤال به شرح زیر پرسیده می‌شود:

ردیف	محفوظات	میزان پرسش
۱	حافظان ۱۰ جزء	۵ سؤال ۸ سطری (از قرآنهاى رایج ۱۵ سطری)
۲	حافظان ۲۰ جزء	۷ سؤال ۸ سطری (از قرآنهاى رایج ۱۵ سطری)
۳	حافظان کل قرآن	۱۰ سؤال ۸ سطری (از قرآنهاى رایج ۱۵ سطری)

مبنای اصلی و غالبی در بخش صحت حفظ، ظاهر و رسم الخط کلمات است:

۱- اشتباه در حرکات و حروف (حذف، اضافه جابجایی و تغییر):

- ۱-۱- تصحیح فوری حافظ: عدم کسر امتیاز
 - ۱-۲- تصحیح نکردن حافظ: کسر ۰/۵ امتیاز
- منظور از حرف در این بخش، حروف الفبا می‌باشد و کلماتی نظیر: حتی، الی، ما، عن، من را که در دستور زبان عربی حرف تلقی می‌شوند، شامل نمی‌شود. در صورت بروز اشکال در این گونه کلمات، کسر امتیاز در ستون کلمه صورت می‌پذیرد.
 - اگر حرکت کوتاه به حرکت کوتاه دیگر تبدیل شود، فقط یک مورد کسر امتیاز برای حافظ در نظر گرفته می‌شود؛ مانند تبدیل «عباد» به «عباد»، «أنت» به «أنت».
 - اگر حرکت کشیده به حرکت کشیده دیگری تبدیل شود، فقط یک مورد کسر امتیاز برای حافظ در نظر گرفته می‌شود؛ مانند تبدیل «أَنَّهُ» به «أَنَّهُا»، «تَابُوا» به «تَابَا».
 - اگر حرکت کوتاه به حرکت کشیده همجنس خود یا بالعکس تبدیل شود، فقط یک مورد کسر امتیاز برای حافظ در نظر گرفته می‌شود؛ مانند تبدیل «قال» به «قالا»، «رَبِّي» به «رَبِّ».
 - اگر حرکت کوتاه به حرکت کشیده غیرهمجنس خود یا بالعکس تبدیل شود، دو بار کسر امتیاز برای حافظ در نظر گرفته می‌شود؛ مانند تبدیل «قال» به «قالوا»، «فأتوا» به «فأت».
 - یک حرف در ضمائر، یک حرف در موصولات، حرف مضارعه و موارد مشابه، هنگام تبدیل و تغییر به عنوان حرف تلقی شده، در همین ستون کسر امتیاز می‌گردد؛ مانند تبدیل «مِنْهُمْ» به «مِنْكُمْ»، «منه» به «منک»، «الَّذِي» به «الَّتِي»، «تَغْفِرُ» به «يَغْفِرُ».
 - باید توجه داشت که حرف همراه حرکت خود مجموعاً یک حرف حساب می‌شود و فقط یک بار کسر امتیاز صورت می‌گیرد.
- تذکره:** در مواردی که قرائت حافظ به دلیل تغییر در مخرج حرف یا روش تلفظ آن دارای ابهام باشد، پس از مشورت داوران صحت حفظ و تجوید، کسر امتیاز تنها از یک بخش صورت می‌گیرد.

۲- اشتباه در یک کلمه (حذف، اضافه، جابجایی و تغییر):

- ۱-۲- تصحیح فوری حافظ: کسر ۰/۲۵ امتیاز
- ۲-۲- تصحیح کردن حافظ با تذکر داور هادی: کسر ۰/۵ امتیاز
- ۳-۲- تصحیح نکردن حافظ: کسر ۱ امتیاز
- کلماتی که در قرآن کریم به صورت ترکیبی از حروف و کلمه یا دو یا چند کلمه آمده، با توجه به رسم الخط قرآن، یک کلمه محسوب می‌شود؛ مانند: فلیقاتل، فسیکفیکهم، فاسقیناکموه.
- اگر در جابه‌جایی حروف (نه اعراب) ریشه و معنای کلمه تغییر کند، کسر نمره در بخش کلمه صورت می‌گیرد؛ مانند تبدیل «یعلمون» به «یعملون»، «نصیر» به «بصیر»
- یک کلمه و یک حرکت در کلمه قبل یا بعد از آن، در امتیازدهی به منزله یک کلمه محاسبه می‌شود و کسر امتیاز مربوط به آن در ستون کلمه لحاظ خواهد شد؛ مانند: «وَاللَّهُ» به جای «إِنَّ اللَّهَ»، «وَرَبُّكَ» به جای «مِنْ رَبِّكَ».
- یک حرف و یک کلمه کنار هم، در امتیازدهی به منزله یک کلمه محاسبه می‌شود و کسر امتیاز مربوط به آن در ستون کلمه لحاظ خواهد شد؛ مانند: «هذه انعام و حرث» به جای «و قالوا هذه انعام و حرث».
- هر یک از حروف مقطعه (تک حرفی یا بیشتر) یک کلمه محسوب می‌شود و اختلال در کل یا بعضی از حروف آن، موجب کسر نمره در ستون اشتباه در کلمه می‌گردد.

۳- اشتباه در کلمات (حذف، اضافه، جابجایی و تغییر):

- ۱-۳- تصحیح فوری حافظ: کسر ۰/۲۵ امتیاز
- ۲-۳- تصحیح کردن حافظ با تذکر داور هادی: کسر ۰/۵ امتیاز
- ۳-۳- تصحیح نکردن حافظ: کسر ۱/۵ امتیاز
- منظور از کلمات، عبارتی بیش از یک کلمه است؛ مانند: «والمجاهدون باموالهم و انفسهم فی سبیل الله» به جای «والمجاهدون فی سبیل الله باموالهم و انفسهم»، «و الله خبیر بما تعملون» به جای «و الله بما تعملون بصیر».
- «بسمله» در ابتدای سوره‌ها در حکم عبارت است.

۴- عدم رعایت ترتیب آیات و جابجایی آنها:

- ۱-۴- اگر جافتادگی در حد یک آیه باشد:
- ۱-۱-۴- تصحیح فوری حافظ: کسر ۰/۲۵ امتیاز
- ۲-۱-۴- تصحیح کردن حافظ با تذکر داور هادی: کسر ۱ امتیاز
- ۳-۱-۴- تصحیح نکردن حافظ: کسر ۲ امتیاز
- ۲-۴- اگر جافتادگی بیش از یک آیه باشد:
- ۱-۲-۴- تصحیح فوری حافظ: کسر ۰/۲۵ امتیاز
- ۲-۲-۴- تصحیح کردن حافظ با تذکر داور هادی: کسر ۱/۵ امتیاز
- ۳-۲-۴- تصحیح نکردن حافظ: کسر ۳ امتیاز
- منظور از انتقال به آیه یا آیات دیگر فقط در مورد ابتدای آیات است و در صورت ایجاد اشتباه در خلال آیه، انتقال محسوب نمی‌شود و در ستون کلمات (عبارت) کسر امتیاز خواهد شد.

- اگر حافظ در خلال آیاتی که ابتدای آن ها با هم مشابه است دچار اشتباه شود، کسر امتیاز در ستون کلمات (عبارت) انجام خواهد شد.
- اگر حافظ در انتقال از انتهای سوره‌ای به سوره دیگر، که با حروف مقطعه آغاز می‌شود، دچار اشتباه شود و به جای حروف مقطعه صحیح، حروف مقطعه دیگری را تلاوت کند، کسر امتیاز در ستون انتقال به آیات دور انجام می‌گیرد؛ مانند قرائت «طه» بعد از اتمام سوره کهف به جای «کهیعص». در مورد حروف مقطعه مشابه، داور هادی می‌تواند پس از وقف حافظ، اشتباه را به وی تذکر ندهد و صبر کند تا ادامه آیات را تلاوت کند و بعد از مشخص شدن نوع اشتباه، کسر امتیاز را در ستون کلمه یا انتقال به دور انجام دهد؛ مانند قرائت «المر» بعد از اتمام سوره توبه به جای «الر» و قرائت «الم» بعد از اتمام سوره انعام به جای «المص».
- اشتباه در آیات کمتر از یک سطر، در ستون اشتباه عبارتی منظور می‌شود.
- چنانچه آیات کوتاه جا افتاده، بیش از یک سطر باشند، انتقال به دور محسوب می‌شود.
- اگر حافظ یک آیه بیش از یک سطر را تلاوت نکند و داور هادی تمام آیه را کمک کند، به ازای هر سطر ۴ نمره کسر می‌شود.
- اگر حافظ پس از مکث موفق به تلاوت عبارت یا آیه نگردد، در صورت امکان، داور هادی ابتدا کلمه اول را تذکر می‌دهد و در صورت تلاوت حافظ، در ستون کلمه کسر امتیاز صورت می‌گیرد. در صورت عدم یادآوری، عبارت را تلاوت نموده و در ستون کلمات (عبارت) کسر امتیاز می‌نماید.
- در ارتباط با سؤالاتی که از ابتدای سوره آغاز می‌شود، داور تنها به ذکر نام سوره اکتفا نموده و ابتدای سوره را قرائت نمی‌کند.
- اگر حافظ ابتدای آیه را فراموش و برای یادآوری آن مکث کند، داور هادی باید با خواندن عبارت ابتدایی آیه به حافظ کمک نماید و کسر امتیاز را در ستون کلمات (عبارت) انجام دهد.
- اگر حافظ پس از طرح سؤال توسط داور هادی، قرائت خود را پس از استعاذه و بسمله شروع کند و سپس از داور هادی بخواهد مجدد سؤال را تکرار نماید، کسر امتیاز در ستون کلمات (عبارت) درج خواهد شد.
- چنانچه حافظ پس از اشتباه و تذکر داور، مرتکب اشتباه دیگری در تلاوت شود، صرفاً اشتباه اول ملاک کسر امتیاز بوده و در ستون عدم تصحیح همان مورد، لحاظ می‌گردد.

تذکر مهم

- ✓ در آزمون حفظ ده جزء، اگر میزان اشتباهات حافظ در یک سؤال از ۲۰ نمره بیشتر شود، تلاوت او از سوی داور قطع و حداکثر همان ۲۰ نمره منفی برای او در نظر گرفته می‌شود.
- ✓ در آزمون حفظ بیست جزء، اگر میزان اشتباهات حافظ در یک سؤال از ۱۴/۵ نمره بیشتر شود، تلاوت او از سوی داور قطع و حداکثر همان ۱۴/۵ نمره منفی برای او در نظر گرفته می‌شود.
- ✓ در آزمون حفظ کل، اگر میزان اشتباهات حافظ در یک سؤال از ۱۰ نمره بیشتر شود، تلاوت او از سوی داور قطع و حداکثر همان ۱۰ نمره منفی برای او در نظر گرفته می‌شود.

دبیرخانه طرح ارزیابی و اعطای مدرک
تخصصی به حفاظ قرآن کریم

بیتنا

فرم امتیاز حسن حفظ (۱۰۰ امتیاز)

لطفاً در این قسمت چیزی ننویسید.

صوت و لحن تجوید وقف و ابتدا

نام و نام خانوادگی: استان: مقدار محفوظات: ۱۰ جزء (از جزء تا جزء)

۲۰ جزء (از جزء تا جزء)

۳۰ جزء

ملاحظات	جمع امتیازات منفی	عدم رعایت ترتیب آیات و جابجایی آنها						اشتباه در کلمات (عبارت)			اشتباه در یک کلمه			اشتباه در حرکات و حروف	سؤالات			
		عدم رعایت ترتیب آیات و جابه جایی آنها بیش از یک آیه			عدم رعایت ترتیب آیات و جابه جایی آنها در حد یک آیه			عدم تصحیح	تصحیح با تذکر	تصحیح فوری	عدم تصحیح	تصحیح با تذکر	تصحیح فوری					
		عدم تصحیح	تصحیح با تذکر	تصحیح فوری	عدم تصحیح	تصحیح با تذکر	تصحیح فوری							عدم تصحیح	تصحیح با تذکر	تصحیح فوری		
		۳	۱/۵	۰/۲۵	۲	۱	۰/۲۵	۱/۵	۰/۵	۰/۲۵	۱	۰/۵	۰/۲۵	ردیف	صفحه	سوره	آیه	
																	۱	
																	۲	
																	۳	
																	۴	
																	۵	
																	۶	
																	۷	
																	۸	
																	۹	
																	۱۰	

توضیحات:

نام و نام خانوادگی داوود:	(جمع نمرات منفی (به عدد):	به حروف:
تاریخ و امضاء:	(امتیاز نهایی (به عدد):	به حروف:
		نتیجه نهایی:	قبول ☐ مردود ☐